

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

„Ideea“...

Sibiu, 24 Februarie n.

În sfârșit am auzit o vorbă înțeleptă din gură magiară, o idee sănătoasă în chestia „ideii”, a mult trîmbițatei și nefericitei idei de stat magiar.

Deputatul *Rákossi Viktor* a spus-o, în ședința de Mercuri a dietei magiare, și a secerat succes desăvârșit cu ea, în parlament, în presa magiară, în fața opiniei publice ungurești, cu un cuvânt, pe toate liniile vieții publice din țară.

Ce a spus deputatul *Rákossi*? Aceea ce spuneam și noi și spunem mereu de treizeci de ani încocoșe, că așa numita *idee de stat*, utopia după care alergă șovinismul unguresc, nu e alta decât aceea ce e, o idee, ceva nedeterminat, ceva neesistent, ceva închipuit, un lucru căruia nu i-se poate închina decât numai acela, care și formeză ideea în imaginea sa; și fiind-că noi nu ni-o putem forma, nici nu putem să ne închinăm ei.

Mai sinceri nu puteam să fim; și în mai mare perpleșitate nu puteam să aducem pe guvernării nostri de astăzi, de cât punându-le întrebarea, și cerând esplicarea de la ei, că ei ce înțeleg sub idee, și că ce anume e aceea: *ideea de stat*? Tot ce puteau să răspundă, — chiar și de pe banca ministerială, — era, că *ideea de stat* e o noțiune care nu se poate explica și defini, ci numai — *simți*. Și fiind-că noi nu puteam să o simțim, eram timbrați de dușmani ai *ideii*, de dușmani ai patriei, de agitatori și de răi patrioți.

Unii dintră noi, — naționalitățile nemagiare, — vădând susceptibilitatea Magiarilor în chestia *ideii*, au început a se cuminti, și mai ales prudenții și circumspecții de Sași și Slovaci, au început a se bate în piept și a declara sus și tare la ocaziuni de paradă, că și ei sunt aderenți ai *ideii de stat magiar*, și că în privința acăsta nu stau cu nimica înderătul Magiarilor! Și tocmai pe când se pregăteau să pună jurământ sfânt pe *idee*, vine tușul rece, glasul deputatului *Rákossi*, care strigă de se cutremură parlamentul magiar: „Pe ce vreau să pună jurământ omienii acestia? Pe ideea de stat? Dar' ce e aceea? *Cea mai drănușă invenție de pe lume*, pentru-că nu e alta decât o noțiune metafisică. Idee? Dar' are ideea mână, picior, teritoriu, munți, rege, parlament? Tote acestea ideea nu le are. A crede deci în ea, și a'i jura credință, nu e decât — *fantasmagorie*, în care se pot învăli politicianii naționali de rea credință, pentru a ține pe Unguri de nebuni! Nu e alta decât o traducere servilă a cunoscutei *„idei de stat austriac”* (Österreichischer Staatsgedanke)... Noi nu cunoștem *idee de stat magiar* și respingem intențiunea de a ne ține cineva de nebuni cu ea!”

Așa zicea deputatul *Rákossi*. Dacă noi vorbeam așa, ne trimiteau la pușcărie. Dar' magiarul *Rákossi* a fost aplaudat.

Și e bine că l-au aplaudat, pentru-că adevăr au grăit buzele sale. Ideea e numai idee, nimic real. Real este aceea ce există, așa cum există. Statul, cu parlamentul seu, cu regele seu, cu legile sale, cu instituțiunile și așeză-

mintele sale, — dar' și cu *popórele sale*. Mai ales cu *popórele sale*, așa cum au fost ele dintru început și cum vreau să rămână până în sfârșit, adică: cu limba lor, cu biserica lor, cu cultura lor, cu obiceiurile lor, cu caracterul lor *național*.

Acesta e statul *real* ungar, pe care l' recunoștem și noi, Români, și toate naționalitățile nemagiare, ne închinăm lui, punem jurământ nou, dacă se cere, că l' vom apăra cu sânge și avere, — așa cum l-am apărat și în trecut, — și pentru care suntem în stare să jertfim tot ce avem pentru a l' vedea puterni și fericit. Dar' pentru un stat închipuit, care există numai în *idee*, nu ne știm și nu ne putem însufleți; și cei-ce știind lucrul acesta se declară totuși de aderenți ai statului contemplat în *idee*, nu fac alta decât, — cum zice *Rákossi*, — țin pe Unguri de nebuni.

Ne pare bine că Ungurii încep a'și deschide ochii și a înțelege, că *ideea* lor cu statul unitar magiar e *fantasmagorie*, și că ideea înșasi e „*cea mai drănușă invenție de pe lume*”.

Bine ai grăit, dle *Rákossi*!

Călătoria la Petersburg.

Un ziaru de frunte din Londra a adus zilele trecute știrea, că scopul călătoriei Moștenitoriului nostru de tron la Petersburg a fost întră altele și acela de a face pe mijlocitoriul întră *Rusia* și *România*, întră cari state raporturile politice ar fi cam încordate.

Mănecând de la știrea adusă din partea ziarului englez, vine acum și ziarul de la Viena „*Allgemeine Correspondenz*”, și se ocupă cu pretinsa intervenție a Moștenitoriului nostru de tron, făcând în cauză următoarele comunicări:

„Unui ziaru din Londra i-s'a anunțat din Viena, că călătoria arhiduceului Francisc Ferdinand la Petersburg a avut și scopul, ca să intervină acolo pentru România, după-ce Germania a refuzat să garanteze României că o va apăra în contra Rusiei. În cercurile diplomatice bine informate, acăsta știre, firesce, că este privită ca cu totul neclară și în forma acăsta ca necorespunzătoare faptelor.

După cum se știe, România s'a străduit multă vreme, ca să fie declarată, ca și Belgia, ca *Stat neutral*, totuși aceste străduințe au fost zadarnice. În cursul anilor din urmă raporturile dintră Rusia și România au devenit din ce în ce mai încordate, astfel încât guvernul din București a ținut de necesar să căștigate un sprijin în Austro-Ungaria și Germania. România caută să se alipescă tot mai mult de aceste două Puteri, totuși cei din Berlin au declarat, că este cu neputință a se împlini fără condițiuni dorințele României.

Când acum un an relațiunile dintră România și Bulgaria au fost așa de încordate, în cât era temere de izbucnirea unui răboiu, ministrul de externe al României de pe atunci s'a dus la Berlin pentru-ca să obțină intervenția guvernului german în chestia acăsta

și să încerce din nou o alipire și mai strînsă la Germania.

Guvernul german a declarat însă că nu voescă să se amestece în acăstă afacere. Fiind-că însă România voescă să-și procure o deplină siguranță în contra primejdiilor mișcării macedonene, se pare foarte probabil că din partea Austro-Ungariei se fac pași la Petersburg, pentru-ca să se stabilească relațiuni amicale întră România și Rusia.”

Responsabilitatea pentru esactitatea interesantelor comunicări rămâne, firesce, în sarcina numitului ziaru vienez, din care le scótem.

Din dietă.

Încă un discurs rostit în dietă în chestia națională. Cel mai corect și mai acceptabil dintră toate câte au răsunit până acuma în parlament, ca rostite din partea reprezentanților naționalităților

Vorbim despre discursul deputatului sârb Dr. *Liubomir Pavlovici*, cu care s'a degajat în ședința de Mercuri a dietei magiare în mod onorific de misiunea primită asupra sa atunci când a intrat în parlament cu program național.

Domnul Dr. *Pavlovici* a spus multe adevăruri patrioților nostri, cari erau aprópe să-și pórđă earăși cumpétul, — cum de regulă face omul când i-se spune în față crutul adevăr. Scandal însă totuși n'a fost. Omienii încep a se ști stăpâni, deși cam cu greu, semnul că se obicinuesc mereu cu hapurile cele amare pe cari au să le înghită în *chestia națională*. Numai de s'ar și vindeca de ele.

Dăm în cele următoare corecta vorbire a deputatului sârb Dr. *Pavlovici*, rostită în ședința de Mercuri a dietei magiare, și anume, partea referitoare la chestia națională. Sună astfel:

— „Voiu vorbi foarte pe scurt și de aceea foarte sincer (S'auzim! S'auzim)! Eu sunt de părere, că întră membrii on. case nu este nici unul, care ar pretinde dór' de la mine, ca în discursul meu să mă acomodez așa, ca eventual să plac óre-cuiva. De aceea declar, că numai acele principii le pot profesa în acăsta on. casă, pe cari în mod onorabil și franc le-am profesat și în fața alegătorilor mei (Aprobări), cari îmi sunt soți de principii și cari m'au trimis aici. De altcum, eu cred ca on. casă e în astfel de situație, în cât să pótă asculta de la un om franc adevărul sincer asupra *cestiunii de naționalități*. (S'auzim! S'auzim!)

Legea de naționalități, care de altcum numai după titlu e lege de naționalități, căci e numită articol de lege adus în cauza egalei îndreptări naționalistice, de fapt nu are scopul de a garanta entitatea naționalităților și dreptul folosirii limbei lor, ci numai a statori măsura folosirii limbei naționalităților. Nu s'a respectat însă nici acăsta, după cum chiar și politicianii magiari au fost necesități a o recunoșce, pentru-că legea despre egala îndreptărire a naționalităților nu a fost executată nici-când. Și dacă și une-ori s'a executat în câtva — manc, — s'a executat numai pentru-ca de nou să fie dată la o parte. (Mișcare în drépta). Legi nouă și ordonanțe ministeriale s'au îngrijide ajuns, ca până și dispozițiunile privitoare la folosirea limbei să devină de tot iluzorii (Mișcare în drépta), și astfel cu tóte că de jure legea de naționalități nu e abrogată — totuși de facto ea nu există. (Mișcare.)

Nu s'a respectat deci nici chiar acea lege de naționalități, pe carea în firul desbaterii ei generale Sârbii, Români și Slovaci au atacat-o resolut, ca pe una care de fel nu garantéză justele postulate ale naționalităților (Mișcare); pentru-că nu considerau nici într'atata acceptabil proiectul legii de naționalități prezentat spre desbatere, în cât să între în desbaterea lui specială, și astfel acea lege de naționalități s'a adus *de nobis sine nobis* în cel mai strict înțeles al cuvântului (Mare șgomot și mișcare).

Vézi József: *Ásta e Svetozar Miletici în ediție de busunariu!* (Șgomot.)

Presidentul (suna clopoțelul): On. casă! (Șgomot și strigăte: S'auzim pe presidentul!) Eu numai față de acea aserțiune a dlui deputat am observare, că o *lege s'a adus sine nobis de nobis*. Acăsta nu se pótă zice despre nici o unică lege, creată cu concursul reprezentanței populare magiare. (Aprobări generale și animate.) Admit, că dl deputat nu în înțeles constituțional a făcut acăsta aserțiune, dar' totuși am ținut necesar a-i face observarea de mai sus. (Aprobări generale și animate.)

Pavlovici: Când conștii mei deputați *Lindner* și *Veselovski* amintiseră dr' pt condițiune minimală executarea loială a legii despre egala îndreptărire a naționalităților, au dat de rigidă opoziție din partea marei majorități a on. case, ceea-ce — durere! — a fost clară dovadă, că principile profesate de bărbații mari ai națiunii magiare, de Francisc *Deák* și baron *Iosif Eötvös*, sunt abandonate (Mare mișcare), și că noi deputații naționaliști, cari rumpend cu trecutul am primit mandat în speranța, că prin reciprocă apropiere să pregătim calea netezirii esistențelor și adenc tăietórelor divergențe naționalistice, prin ce să promovăm consolidarea patriei comune, — ne-am înselat têmeine în speranțele noastre. Cât timp cestiunea de naționalități nu va fi rezolvată, Ungaria nu se va pute bucura de adevărat progres și fericire. Noi n'avem politică nici externă, nici financiară, nici internă, care să congruez cu interesele întregii populațiuni a Ungariei.

Frasa franceză: „*le plus ça change, le plus ça change*” — noi pótă fi aplcata în înțeles al „*ceh h-z — cestiunea de naționalități*” Unde sunt decii libertățile politice din anii 1848-49? Una câte una au fost eliminate, și încă cu concursul dietei înseși (Mișcare) Și pentru ce? Din cauza naționalităților. Unde sunt libertățile acelea, pentru cari a'ăta sânge a curs?

Vézi József: Dar' nu de al Sârbilor!

Pavlovici: De ce nu avem noi drept de sufragiu universal? Numai din cauza naționalităților; și pentru-ca naționalitățile nu cumva să capete un astfel de drept, nu se dă nici Magiarilor. De ce la noi nu sunt strict respectate legile? Din cauza naționalităților. (Mișcare). Nu se validiteză și nu se respectă legea de naționalități dar' îndată ce fie și numai unei singure legi nu i-se dă respectul cuvenit, nu vor fi respectate și cinstite nici celelalte. (Șgomot mare și mișcare). Nu voesc să fac recriminări, — căci acelea nu duc la scop. Dar' totuși trebuie să accentuez ceea-ce e de cea mai mare ponderositate.

Sper că on. casă nu va pretinde de la mine, ca din *considerațiuni de patriotism* să fac aci *enunțațiuni bombastice* (Șgomot. *Presidentul* sună clopoțelul) și să fac jurăminte pe unitatea statului magiar, pentru-că cei cari ar pretinde așa ceva de la noi, ne-ar suspiționa și ne-ar îndrepta direct pe banca acușătorilor (Escelamări în drépta: *De ce?*) și ne-ar construnge la rolul apărării, în loc de

a conlucra împreună cu ceilalți st. soți deputați în interesul patriei comune. (Esclamări în stânga: *Asta n'are nici un înțeles!* Sgomot.) Dați-mi voie să protestez contra acestor suspiționari (Mișcare în dreapta), să declar pe față, că aceste suspiționari de cele mai multe ori nu sunt sincere. (O voce din stânga extremă: *Dar' adevărate!*) Nu mă aprofundez aici în dezvoltarea de teorii de științe de stat, ci vorbesc simplu și la înțeles, pentru-că convingerea mea e, că am sfântă datorință, ca astfel să vorbesc în acest loc. (Mișcare).

Naționalitățile sunt nemulțumite și doresc îmbunătățirea sortei lor, pentru-ca mulțămite și fericite să pōtă trăi în patria lor proprie. (Esclamări din dreapta: *Pot să și trăiesc!*) Comit nedreptate aceia cari afirmă că naționalitățile sunt mulțumite. Nu lucrăză corect nici aceia cari susțin că naționalitățile ar fi patrioți mai puțin buni de cât membrii ori-cărei alt partid opozițional. Din contră, cu mai mult drept s'ar pută zice că cei mai puțin buni patrioți sunt tocmai aceia cari spriginesc sistemul de guvernare de acum. (Mișcare în dreapta). Noi naționalitățile numai în limba și în spiritul culturii noastre putem să ne dezvoltăm și să progresăm, și numai ca atari putem să progresăm, și numai ca atari putem fi, în comuniune, folositori patriei. Tōte pedecile căte ni-se aruncă în calea progresului nostru, sunt totodată și spre dauna statului. Pentru-că suntem unități egal îndreptățite, cari la olaltă formăm întregul, (Esclamări din dreapta: *Acesta e natural dōr!*) Toți cei cari pun pedeci în calea unului, împedecă în progresare întregul. Noi pretindem nu numai să nu ni-se pună pedeci, ci pretindem de la factorii statului ajutorii chiar, pentru-că acesta e datorința a statului. Pretindem Ungarie liberă și independentă față cu ori-cine. Ear' în această Ungarie liberă pretindem libertăți politice și anume aceste libertăți politice le pretindem deopotrivă pe sēma tuturor naționalităților și tuturor confesiunilor... (Esclamări în dreapta și stânga: *Dōr' există deja!*)

Juszth Gyula: *Tocmai atāta drept au cāt au Magiarii!* (Așa e! Așa e! în stânga extremă).

Pavlovici: ... Pentru-că numai această pōte întări Ungaria, numai o astfel de Ungarie pōte să fie fericită. Părerea noastră e, că acei bărbați de stat cari susțin că în Ungaria nu există chestiune de naționalități, cari această ponderosă chestiune vitală a Ungariei o presintă drept *operă artificială*...

Kubik Béla: *Agitatorii o fac!* (Așa e! Așa e! în dreapta și în stânga).

Pavlovici: *Nu există agitatori!* ... nu numai fac rea politică de stat, ci chiar își fac joc din această cea mai ponderosă chestiune a țării. O astfel de chestiune, care așa de adēnc tăietōre divergențe ascunde în sine, năvălesce spre rezolvare cu forță irezistibilă, și toți cei cari îi pun în cale impedimente artificiale iau asupra lor răspundere gravă pentru urmările nesocotite de ei. (Contra-ziceri în dreapta și stânga.) Nu ruptură completă și inespialabilă, ci bunăînțelegere basată pe dreptate și pe încredere reciprocă să fie

luciferul conducătorii în Ungaria unitară, independentă, pentru tōte popōrele de sub sceptrul Corōnei Sfântului Stefan. Numai astfel pot fi realizate justele postulate ale naționalităților.

Kubik Béla: Cari sunt acelea? (Strigăte în dreapta: *S'auzim! S'auzim!*)

Pavlovici: Și sunt convins că atunci când va urma acēsta, ar avē să se schimbe și politica esternă a Ungariei, în direcția spre care o îndreptă adevăratele ei interese. Numai pe urma legăturilor intime cu statele orientale pōte Ungaria să fie a ei proprie. În sterele puternicilor numai interesele puternicilor le promovēză.

Acesta o programul de care se entuziasmeză naționalitățile. Acest program e în interesul Ungariei. Și sunt convins că nu peste mult va sosi acel timp, când programul acesta va fi program general. E însă de dorit, ca acest program, după fericitorii pentru Ungaria, să triumfeze după cât mai puține amărăciuni pentru țēră. Sub o astfel de condițiune pot să fie realizate în înțelesul tradiției Sfântului Stefan postulatele tuturor naționalităților. (Sgomot.) —

Din România.

Marele colegiu electoral. Vineri s'a întrunit la București marele colegiu electoral, convocat pentru alegerea Metropolitului Moldovei și pentru alegerea episcopului de Huși, în locurile vacante.

Marele colegiu electoral al României se compune din membrii sfântului sinod și din membrii corpurilor legiuitoare.

Intrunirea colegiului a fost precedată de un serviciu divin, oficiat la Metropolie de I. P. S. Sa Metropolitul-Primat, încunjurat de înaltul seu cler.

La orele 2 I. P. S. Sa Metropolitul-Primat ocupând fotoliul presidential declară de constituit marele colegiu electoral. Se constată numărul prezenților și se procedează la vot. Votarea se face cu apel nominal. întâiu voteză membrii sfântului Sinod, apoi senatorii și deputații.

Au întrunit: P. S. Sa episcopul *Partenie* 233 voturi, P. S. *Calistrat Orlean* un vot și P. S. *Gherasim Timuș* un vot.

I. P. S. Sa Metropolitul-Primat proclamă de ales al marelui colegiu electoral pentru scaunul de Metropolit al Moldovei și Sucevei pe P. S. Sa episcopul *Partenie* al Dunării-de-jos.

Alesul urcă tribuna și mulțămesc pentru rara distincție și încredere.

Investirea I. P. S. Sale Metropolitului *Partenie* se va face Mercuri, cu ceremonialul obicinuit.

După alegerea Metropolitului din Iași marele colegiu electoral a procedat la alegerea unui episcop pentru eparchia Hușilor.

A primit P. S. S. *Conon Arăneșcu Donici* 204 voturi, ear' *Calistrat Bărlădeanul* 9 voturi. Cel dintăiu e proclamat ales.

Astăzi, Luni, marele colegiu electoral se întrunesc de nou, pentru a face alegerea

unui episcop la eparchia Dunării-de-jos, în locul P. S. Sale *Partenie*, ales Metropolit al Moldovei și Sucevei.

Va fi ales, probabil, P. S. S. Arhiepiscopul *Pimen Georgescu Piteșteanul*.

Din protopresbiteratul Mercurea.

Alegere de paroch pentru Mercurea.

— 13 Februarie n.

Adevărată zi de veselie a avut parochia noastră *Mercurea*, Duminecă în 3/16 Februarie a. c., fericită fiind de-a vedē earăși pe parochul și părintele ei sufletesc, P. On. D. *Ioan Droc*, care însărcinat de Prea Ven. Consistoriu cu conducerea alegerii de preot și protopop al parochiei și tractului *Mercurea*, (în urma abdicării D-Sale) a convocat sinodul parochial pe numita zi spre a-și da și el părerea asupra omului ce l-ar dori să-l aibă dintrē concurenți.

Poporul s'a prezentat la biserică în număr foarte frumos.

La „*Priceastnă*“ P. O. D. *Ioan Droc* ni-a ținut o cuvântare instructivă, tâlcuind evang. „*Vameșului și a Fariseului*“, și cu cunoscutu-i dar de a vorbi popular și la înțelesul tuturor, a scos la iveală marea învățătură „*ca să nu gândim una și alta să vorbim și facem*“, ci să rămānem omeni de omenie, nefățarnici, cu frica lui Dumnezeu, să ne iubim și iertăm unul pe altul, pentru-că atunci și binecuvântarea D-lui va fi cu noi.

După terminarea slujbei d-zeiesci și împlinirea celor prescise de lege P. O. D. *Ioan Droc*, în calitate de comisar consistorial, prin o vorbire potrivită, în care arată însemnătatea zilei pentru alegători, deschide sinodul. Se alege notariu inv. *I. Călnicean* și constatându-se numărul celor prezenți, se dă cetire actului de abdicere și însărcinarea P. O. D. *I. Droc* de-a duce în deplinire alegerea noului protopop. Acum se ridică parochianul *Ioan Aciu* și își exprimă părerea de rău pentru abdicerea D-lui protopop de paroch al *Mercurei*. El rōgă, că de-și unii sau alții l-au supărat în timpul din urmă, pentru iubirea celorlalți, să-și retragă abdicerea și să vină carăși în mijlocul nostru. Părerea acēsta se pare a fi fost cugetul tuturor, căci toți cei prezenți isbucnesc în însuflețite urări de „*să trăiască*“ la adresa iubitului lor paroch.

La aceste P. O. D. Protopop foarte mișcat de manifestația parochienilor săi, se abate puțin de la obiectul pus la ordinea zilei și răspunde D-lui *Aciu* cu cuvinte frumoase și din inimă eșite, că inima și intențiunile D-Sale au fost totdeauna bune; că numai binele și prosperarea noastră a avut-o în vedere în tōte lucrările sale, dar' supărării provenite de la guri rele atāta l-au amărit, încât, nefăcând alt mijloc de înlăturare a acelora, — a trebuit să abdicē. Mulțămesc D-lui *Aciu* și celorlalți pentru manifestația de dragoste, spunându-ne, că o reîntōrcere e imposibilă, dar' ne promite, că de-și se depărtēză cu trupul dintrē noi, cu sufletul și inima va rămāne totdeauna cu noi. Ne dorește un protopop harnic și înțelept, care pe calea acum bătută,

multe lucruri bune și folositoare să săvērșescă spre binele și fericirea noastră.

Pe lângă îndelungate și însuflețite urări de „*să trăiască*“ se trece la ordinea zilei.

Dl Comisar arată sinodului parochial, că protopopul, ce se va alege, fiind totodată și paroch al *Mercurei*, i-se dă drept a-și da și el votul colectiv unuia dintrē candidați. Spre scopul acesta se cetesc numele candidaților dimpreună cu calificățiunile lor și provocă sinodul a se exprima.

La aceste membrul *Nicolae Albu* cere și părerea D-lui Comisariu, care pentru consultare, suspende ședința pe 5 minute. După redeschiderea ședinței sinodul se declară unanim pentru Dl *Dr. G. Proca*, profesor seminarial (*Furtunoșe aplauze*, și „*să trăiască*“).

Pentru-ca să nu fie nici cea mai mică umbră de bănuială, Dl Comisariu pune la cale votarea nominală, în urma căruia toți cei prezenți (95) voteză pentru candidatul *Dr. G. Proca*, pe care Dl Comisariu îl declară ales din partea parochiei *Mercurea* ca paroch al *Mercurei*.

Intrē nesfērșite strigăte de „*să trăiască*“ la a adresa D-lui Comisariu și a nou alesului, se închide sinodul.

Dee Dzeu multe zile de aceste, ca în bună înțelegere multe lucruri bune și folositoare să ducem la îndeplinire.

Un *Mercurean*.

NOUȚĂȚI

Concertul meseriașilor. A sēră ni-s'a dat de nou ocaziune să asistăm la o frumoasă producțiune publică a corului reuniunii meseriașilor români din Sibiu, care de astădată a fost sprijinită de concursul și a trei gentile domnișore din societatea de elită. Pōte știrea, că la acēstă producțiune și dau binevoitorii lor concurs aceste trei domnișore, dar' sigur și vestile bune despre prestațiunile de până acum au îndemnat numeroș public din provincie, ca să facă pe timp de ērnă călătorie până la Sibiu, pentru a asista la concertul de a sēră. Astfel, din *Iliu* au fost dd. *Iuliu Orbonaș* proprietar, *Maximilian Zomoniu* primariu, *Ioanichie Olariu* casariu de bancă, apoi *Ioan Budoiu* paroch în *Cămpuri-Surduc*, *Nicolae Juga* învățătoriu în *Brete* murșană, dna *Dr. Stroia* din *Seliște*, *Adam Micu* din *Poiana*, cu soția, dna *Popovici* din *Sadu*, dșōra *Florica Cioran*, *Nic. Solomon*, cu familia, paroch în *Porumbacu* superior rēsăritean, *I. Platos*, cu familia, invēț. în *Turnișor*, *Dionisie Lănerăjan*, învățătoriu în *Mohu*, vēduva *L. Muntean* cu fiica, din *Turnișor*, *Ioan Radu*, cu fiicele, din *Turnișor*, etc., ear' din Sibiu dd. *Dr. A. Marienescu* jude de tablă, în pensiuine, cu soția, *Dumitru Cunțan* profesor, *D. Comșa* cu soția, profesor, *Dr. E. Cristea* secretariu consist., familia *Dr. Moga*, dna *Dr. Crișan*, familia *Bardoși*, dna *Minerva Dr. Brote*, *Stefan Stroia* protonotariu comitatens, cu soția, d-șōrele *Simonescu*, d-șōra *Sabina Brote*, domnișōra *Cornelia Dejean*, dōmna *Tăbăcariu*, domnișōra *Elisa Niedlich*, *Dragomir*, cu soția et. și tineretul aproape tot. Clasa de mijloc a fost destul de bine reprezentată. Cāt pentru producțiune, — aceea a avut succes foarte bun. Tōte punctele de program au fost rēsplătite corului cu aplauze sgomotōse, unele au trebuit chiar bisate; mult a plăcut deosebi „*Hățegana*“ de

FOIȘORĂ

Insemnătatea unei rugăciuni.

de

Ioan Romoșan.

„Preasfântă Treime, mi-luește-ne pe noi, Dōmne curățește păcatele noastre, stăpāne iartă fară de legile noastre, sante cercetēză și vindecă neputințele noastre pentru numele tēu.“

Viēța noastră e o mare 'ntinsă. Când timpul e liniștit și sōrele lucesce blānd pe suprafață, e plăcere să umbli cu naia pe ea; în acele momente te ridici în sferă mai înalte de fericire; totul îți suride, și-se pare, că n'ar fi scop pe care să nu-l poți realiza. Durere numai, că acēstă mare a vieții în cele mai multe cazuri e viforōsă. Dintr'o stāncă în cealaltă suntem isbiți, pretutindeni dām numai de greutate, suntem aruncați de *Scylla* și *Carybdis*. Și ce s'ar întâmpla cu noi, dacă n'am avē în astfel de situațiuni triste ale vieții loc de refugiu; dacă nu ni-ar

licuri căte o rază de lumină, care străbate prin păturile întunerecului? Ce ar face ore partea cea mai mare a omeniei în astfel de împrejurări? Creatorul, care a știut ce are să se întâmple cu omul în viețā în urma căderii sale în păcat, cum se zice în sânta scriptură: „*Au se va ascunde cineva întru cele ascunse și eu nu-l voi vedē pe el? au nu umplu eu cerul și pāmēntul?*“ (Ier. XXIII—24), s'a îngrijit, ca în Sahara vieții să putem da și de isvōre dātātōre de viețā, de căte un oaz, unde să ne putem recăștiga puterile perdute, pentru a continua lupta contra obstacolelor, ce le întimpinām *asa de des*.

Aceste isvōre, aceste oaze în viețā noastră sunt *rugăciunile*, cari în cas de călcare a voiei lui Dumnezeu ne împacă cu urzitorul vieții, ne alină durerea, ear' în cas de lipsă înduplecă pe atotputernicul Creator pentru noi și sunt totodată mijlocul cel mai adecuat de mulțămire pentru bunătățile ce zilnic le primim de la Stăpānul tuturor.

De ori-ce am da în lume, prin rugăciune ne recreem și întărim, cum se recreeză călătorul, care obosit de drum în dricul verii, când arde și pāmēntul sub picioare, ajunge la un isvoraș cu apă recreatōre.

Dar' nu numai atunci să rugăm pe Dumnezeu când suntem strimțorați, pentru-că s. scriptură zice: „*Dacă ai mâncat, ai beut și te-ai săturat, să ai de grijă, să nu-ți uiți nici de Dumnezeu*“. Dacă ar îndeplini sufletul nostru voia lui Dumnezeu numai atunci, când e în strimțōre, nu ar fi de laudat; ci laudă i-se cuvine când e constant în credință, când se rōgă și după-ce a trecut necazul peste el. Bărbații luminați, adicți ai bisericii creștine, s'au îngrijit de tot felul de rugăciuni, ca într'adevăr să putem fi cu conștiința liniștită în ori-ce peripeție a vieții.

Numai prin rugăciune adevărată, prin rugăciune rostită din inimă înfrântă și smerită putem fi siguri de îndurarea lui Dumnezeu, de iertarea păcatelor pentru dobândirea fericirii infinite.

Se 'nțelege, dacă vom fi superficiali, dacă numai fizice vom fi prezenți, când o rostim, nu ne întărește în credință, din contră, ne aduce în condannabila pozițiune de a desprețui tot ce e divin.

Rugăciunile sunt cari ne presintă înaintea ochilor sufletesci tablourile cele mai marcante din viețā creștină, cari ne înprospetēză în memoria învățăturile fundamentale ale bisericii lui Christos.

Lucru natural deci, că unele escelēză mai mult într'o privință, celelalte într'alta.

Să revenim acum asupra obiectului nostru și să ne dām sēma, ce învățători fundamentale creștinesci își află esprisiune în rugăciunea alēsă de temă?

Se adōră s. Treime, D-zeu, care este unul după ființă și întreit în fețe. Ființa cea una dumnezeieșcă există adecă în trei ipostasuri sau persoane, cari se numesc: Tatăl, Fiul și Duhul sânt. Acēstă dogmă despre tripersonalitatea Dumnezeirii o învață biserica dreptmăritōre a rēsăritului, conform s. scripturi, în Confesiunea orth. ca răspuns la întrebarea a 7: „*Trebuie să credem și să mărturisim, că este un unic Dumnezeu, care are să se adoreze în s. Treime și că în Dumnezeire este Tatăl principiu și originea Fiului și a s. Duch*“, și ca răspuns la întrebarea 8.: „*Trebuie să se credă, că este un unic Dumnezeu în sânta Treime*“.

Ansă la stabilirea acestor învățători ale bisericii drept credincioșe a dat catechismul calvinesc, care precum se exprima un metropolit al României, e plin de venin și amărăciune. (Va urma).

T. Popovici, „Pe la poartă” de I. Mateiu, quartetul bărbătesc, (de *Timoteiu Popovici* nu de Ioan Mateiu), „Sunt soldat”, de G. Dima și „Marș ostășesc” de N. Popovici. Ear' despre debutul dșorelor E. Cunțan, O. Barđoși și E. Simonescu putem refera prin scurta constatare că a fost excelent. Talentul de cântăreță și vocea dșorei Cunțan a fost pe larg apreciată în ziarul nostru cu ocaziunea concertului ei propriu dat anul trecut. Aceeași a fost și asără. Ear' dșorele O. Barđoși și E. Simonescu sunt cu mult mai binecunoscute publicului român ca pianiste escelente, de cât se aibă lipsă de apreciere specială. Tote trei au fost frenetic aplaudate; dșora Barđoși după punctul al cincilea din program (două capriții pentru pian, de I. Murășan), în urma nesfârșitelor aplause a trebuit să cânte și o piesă afară de program, ear' dșora Cunțan în punctul 7 al programului (trei compoziții de G. Dima) a trebuit să repeteze cântecul „Știi tu mândră”. Ultim punct a fost cântoneta „Herșcu boccegiul” predată de pedagogul *Jula* întră continue risete și haz. În dispoziția veselă provocată de „Herșcu” s'a început apoi dansul, care a durat până la orele 2 după miezul nopții. De încheiere amintim, că colecta cruceriiului (un bur obiceiului introdus de prezidentul V. Tordășian) a dat rezultat 15 corone 61 fileri.

Bani prădați. Ministrul de justiție, dl Alexandru Plösz, plănuiesc edificarea unui palat nou pe sēma ministeriului de justiție. Planurile și preliminarul de spese sunt și făcute deja, mai restând numai autorizarea din partea dietei pentru începerea lucrărilor. Palatul va costa două milioane de corone și va fi ridicat pe locul liber dintră strada Zoltan, strada Academiei și din fața noului palat al dietei, pe malul Dunării. — Se vede trăba că țara are bani berechet!

Daruri pentru biserică. Evlavioșii nostri creștini din parochia Someșfalău, pētrunși de dragoste și iubire curată față de sfânta rōstră biserică străbună, la îndemnul parochiului au făcut mai multe daruri pentru biserică, și anume: creștinii Simion Lăpușan, Vasiliu Stupariu și Demetriu Cenau au cumpărat un rind de odăjdii bisericesei în preț de 70 corone, creștinul Iacob Mărgineanu din Apahida și creștinul Lazar Demian din Pusztasân-Miclăuș au cumpărat un rind de odăjdii în preț de 100 corone, evlaviosul creștin Ioan Dulcă birău a cumpărat pe sēma bisericei nōstre un potir aurit, în preț de 80 corone. Un domn ungur Nagy Ferdinand ni-a dăruit în decursul anului trecut în mai multe dumineci de preste an 52 corone.

Nicolae Dulca și soție-sa Maria ni-a dăruit pe sēma bisericei 2 fețe de masă în preț de 4 corone.

Nicolae Dămian și soție-sa Dochita ni-a dăruit o față de masă și o iconă a sūntei treimi, în preț de 3 corone.

Oficiul și comitetul parochial din Someșfalău și implinesc prin acēsta datorința de mulțămită și recunoscința față cu evlavioșii creștini când și pe acēsta cale le exprimă recunoscința și mulțămita sa, dorindu-le de la Tatăl ceresc rēsplata faptelor lor creștinesci și mângăierea sufletescă de a vedē urmându-le și alți creștini buni pilda ce au dat'o prin darul mai sus amintit. Binecuvântarea cerescă se se reverse asupra lor și asupra familiei lor. Someșfalău la 28 Ianuarie 1902. *Ioan Demian* paroch greco-oriental.

Corone eterne. Maria Stefanescu n. Olariu, Nicolae Olariu și Constantin Olariu proprietari și antreprenori în Cudgir, contribuie prin dl prot. I. Ghibu, în loc de cunună pe cociugul regretatului lor unchiu *Dr. Nicolae Olariu*, fost refer. consist., suma de câte 10 cor., în total 30 cor., la fondul vėduvelor și orfanilor meseriașilor numit si al iubiților rēposați, fond creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”.

Pentru „Masa studenților” de la gimnasiul public român gr. or. din Brad au încurs următoarele contribuiri:

I. Ca rēscumpărare a feliicitărilor de Anul-nou 1902 suma de 149 corone. La acēsta au contribuit: Dr. I. Mihu 20 cor., Dr. S. Moldovan, adv. 50 cor., Dr. I. Pop, medic, N. Vlad, farmacist, Dr. A. Vlad, adv. și I. Vulcu, comerc, câte 10 cor., P. Beleiu, cas-sar 3 cor., Aurel P. Barcian, propr. 4 cor., Dr. St. Erdélyi medic, Dr. I. Popp, Dr. G. Măcelar, Dr. A. Străitaru, Dr. R. Dobo, Sim. Vlad, An. Damian, Iosif Orbonaș, I. Branga inv., Iuliu Florea, Daniil David, I. Moța, Val. Orbonaș și S. Lăzăriu, comerc. câte 2 cor., E. Nicoră, G. Cușuță câte 1 cor. — toți din Orăștie, și I. Popovici preot Gel-mar 2 cor.

II. Ca cunună eternă pentru *Nicolae Cristea*, asesor consistorial în Sibiu suma de 28 cor. La acēsta au contribuit Dnii: V. Damian, ppresb., G. Părău, director gimn., Vasile Boneu, prof., Dr. P. Opreș, prof., P. Rimbaș, contabil și I. Rusu, medic câte 2 cor., Const. Costin, prof., St. Albu, prof., Dr. I. Radu, prof., I. Germân inv., S. Germân, A. Feier, propr., câte 1 cor., toți din Brad. An. Bogdan, preot Terețel, S. Stănilă, preot

Ribița, N. Florea, preot Rîșca, R. Coțoiu, comerciant Baia-de-Crs, D. Sida, notariu Băița, Veres Gyula, notariu Ribița, I. Câmp-ean, preot Rovina, P. Vraciu, preot Lun-coiul de sus, câte 1 cor., Ios. Costea, preot Vaca, P. Lazar, inv. Terețel și Ar. Stănilă, inv. Bulzești câte 40 fil., N. Mateiu, preot Ribița, I. Fugăță preot Luncoiul de jos, I. Roman, preot Luncoiul de sus și I. Tisu, plugar din Cebea, câte 20 fileri.

III. Ca cunună eternă pentru *Georgiu Bogdan*, preot Brad, membru al consiliului societății dn credit și economii „Crișana” diu Brad, de la „Crișana” 20 cor.

IV. Ca cunună eternă pentru *Ioan Culean*, comerciant în Brad, membru al consiliului societății de credit și economii „Crișana” din Brad, de la „Crișana” 20 cor.

V. De la dl Iuliu Vuia, inv. și S. Vuia câte 1 cor., și de la elevii clasei superioare de băieți din B. Comloș 3 cor. 40 fil., la olaltă: 5 cor. 40 fil.

Primescă marimioșii binefēcători es-presiunea profunde mulțămite!

Brad, 2/15 Februarie 1902.

Comisiunea administrativă.

Faptă vrednică de imitat. Parochul *Constantin Rosa* din *Leucusești* (ep. rchia Aradului) prin o declarațiune dto. 20 Ianuarie v., dată în scris comitetului parochial din *Leucusești* a promis să pună la dispoziția comitetului în fie-care an câte 80 corone, cari se se deie ca premiu (în părți egale) duor mirese gr.-or. române sēraice, din *Leucusești*, cari au cercetat școlă și biserica regulat și peste tot în timpul fetei au avut purtare morală bună.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a tinerimei studiōse de la institutul teologic-pedagogic din *Caransebeș* invită la *ședința publică* ce o va aranja Mercuri, (13/26 Februarie) în sala mare a otelului „Pomul verde”. Inceputul la 8 ore sēra. Intrarea: de persoană 1 cor. 20 fileri, de familie 3 corone. Oferte generōse, în favorul fondului pentru ajutorarea elevilor bolnavi, se primesc cu mulțămită.

Societatea „Carmen Sylva” a studenților români de la universitatea din *Gralz* în ședința ținută la 16 Februarie st. n. și-a ales următorul comitet: president Nicolae Caraboschi, stud. jur.; secretariu Aurel Sbrăcea stud. jur.; cassariu Ioan Trandafirescu, stud. acad.; bibliotecariu Octavian Racotșan stud. med.

Petrecere în Seliște. Primitim invita-re la petrecerea cu joc ce o va aranja Re-uniunea pompierilor voluntari din Seliște Săm-bătă, în 16 Faur (1 Martie) 1902 în sala festivă a școlii. Venitul curat e destinat în favorul fondului reuniunei. Inceputul la 8 ore sēra. Oferte marimioșe se primesc cu mulțămită și se vor cuita publice.

Fulgere și tunete. În comuna secu-escă *Lemhény* din comitatul *Treiscaune* sēptēmăna trecută a fost furtună cu fulgere orbitōre și cu tunete puternice — ca în dri-cul verii.

Ōmeni bestie. Cetim în fiōile magiare că feciorii lui *Ilie Degan* din *Chișoda* (lângă *Timișōra*): *Iovan*, *George* și *Iosif*, și-au ucis pe tatăl lor — moșnég de 60 ani, — pen-tru a-și acapara mai curēnd moștenirea. Unul dintră bestialii feciori i-a crepat în două ca-pul cu o sēcurē, ear' ceilalți doi i-au aplicat pe trup douēzeci de rane.

Adunarea Bihorenei. Pe 6 Martie n. e convocată adunarea generală ordinară (a treia) a institutului de credit și economii „*Bihoreana*” din *Oradea-mare*. Profitul în anul de gestiune 1901 a fost 46,856 cor. 46 fileri, din care dividendele fac 29,073 cor. 22 fil. (5% de acție). Din restul de 17,783 cor. 23 fileri sunt destinate pentru scopuri de binefacere 355 corone 66 fileri.

Mort după tatăl sēu. În spitalul din *Oradea-mara* a rēposat zilele trecute meseriașul *George Bogoli* din *Czigányvölgy* în urma intoxicației de sange provenite din o mică sgarierătură la un deget. Băiețelul mai mărișor al nenorocitului fiind sodal în *Oradea mare* și aflând despre sōrta tatălui sēu a telegrafat a casă, unde mamă-sa încă zăcea bol-navă. Telegrama a luat'o în primire un vecin, care aflând ce conține, nu a predat'o femeii, de témă se nu-i agraveze bōla. A vėđut însă băiețelul de 9 ani, că poștariul le-a adus o scrisōre, și cerea vecinului sē o deie mamei sale. Acesta i-a rēspuns, că nu'i permis să aște mama lui, că tăticol a murit, pentru-că atunci mōre și ea. Vestea despre mōrta tatălui sēu a impresionat așa de adānc pe micul băiat, în cât și-a făcut și el mōrta, otrăvindu-se cu medicinale pe cari le folosise tatăl seu acasă la rana degetului. — Biata femeie zace și acum bolnavă, și nu știe nimic nici de mōrta soțului ei, nici de a copilășului.

Avis. Onorații domni parochi, cari încă nu și-au ridicat de la cassa consistoriului archidiececan com-pența pe semestrul I al anului pre-sent, sunt poftiți a o ridica în tim-pul cel mai scurt, spre a se putē încheia rațiociniul.

Fōmete pe Cămpie. Ziariul „*Gross-kokler Bote*” raportēză, că în *Bogata-Oltēnă* și în *Mateiaș* (comitatul *Tērnavei-mari*) bān-tue fōmete. Circa 33% din numărul locui-lorilor n'au cu ce se nutri. Causa acestei nenorociri e prea îndelungata trăgānare a lu-crărilor de comasare, din cauza căreia ōme-nii nu și-au putut lucra pāmēnturile.

În atențiunea meseriașilor. În co-muna *Bērzova* nu sunt de loc meseriași ro-mâni, cari însă și-ar putē asigura acolo un traiu bun. Comuna costă din 300 numeri de casă, are tērg de sēptēmānă în fie-care zi de Luni, trei tērguri de țēră și piață bine cercetată. Romānii de acolo ar voi bucurosi să aibă în mijlocul lor barem un mēstru *cojocariu*, un mēstru *māsariu*, un *opincariu*, (deosebi acesta) și un mēstru *cismariu*, (fe-rari — covaci — sunt străini; ar putē însă concura cu ei unul român). Mēștrii romāni sunt rugați a se presenta în vr'o zi de Luni în comună, ca să vadă referințele.

Incendiu cu mōrte de om. În *Hațeg* a ars sēptēmăna trecută casa și clădirile eco-nomice ale lui *Eduard Ștern*. În cursul lu-crărilor de stingere un pompieriu a căđut în mormanul de jārteac și a ars de viu.

Moșia Tanislau — din Zlatna. În numărul 2 al ziarului nostru am fost dat știre, că în opidul *Zlatna* (comitatul *Alba-in-feriōră*) se află de dat în arāndă o frumōsă moșie a ereșilor lui *Stefan Tanislau*, care costă din agri, fēnațe, pășunat, grădini, case de locuit, și clădiri economice, și din care ar putē ușor să trāsescă douē trei familii de ōmeni sirguincioși (Romāni). În *Zlatna* se ține în fie-care Sămbătă tērg de sēptēmānă, apoi trei tērguri de țēră în fie-care an, la cari arēndatorii și-ar putē valorisa bine pro-ductele moșiei, putēnd face bun cāștig de-osebi cu economia de vite. Stau la dispoziția arēndatorilor, sub ușōre condițiuni de plată chiar și acareturile economice. — Intēmplān-du-se, că cei cari în urma avisului nostru s'au interesat de acēsta moșie, au fost des-mānțați din partea unor rēuvoitori, dl *Fili-mon Plaștea*, notariu pensionat în *Zlatna* și îngrijitorul moșiei, advertisēză pe cei cari ar dori să iee în arēndă acēsta moșie, să nu deie ascultare clevetelor, ci să se infor-meze despre starea lucrului la fața locului.

Din public.*)

Dare de sēmă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea producțiunei teatrale-mu-sicale-declamatorice a tinerimei romāne din *Cristian* (lângă *Sibiu*) ce s'a ținut în 13/26 Ianuarie a. c. în favorul bibliotecii parochiale din loc au binevoit a suprasolvi următorii:

Dnii *Dumitru Șurean*, preot în loc, *Con-stantin Dragoș*, m.-pant. *Sibiu*, *Ioan Radu*, neg. *Turnișor*, câte 2 cor.; *D-șora Elena Reou*, inv. *Tălmăcel*, *Ioan Mihu*, esped. la *Consist. Arch.*, *I. P. Alecsandru Bloț*, *Sibiu*, *Mathias Drotleț*, proprietar în loc, *Ioan Crișan*, epitrop, *Iacob Fleschkin*, cioban la pā-rintele din loc, fie-care câte 1 cor.; Ulterior au mai încurs la pārintele *D. Șurean*, de la domnii: *Ioan Manta*, preot *Gurarului*, *Ilie Măcelar*, propr. *Gurarului*, domnul *Traian Costandea*, *Sibiu*, câte 2 cor.; *Dumitru Mosora*, inv. *Seliște* 1 cor.; la olaltă 21 cor.; cari adaugându-se la suma de 54-92 cor., încurse din vinderea biletelor, dă suma de 75-92 cor. Subtrăgēndu-se spesele în sumă de 57 cor. 92 fil., rēmāne un venit curat de 18 cor., care s'a și dat spre întrebuițare în scopul amintit.

În numele membrilor bibliotecii parochiale aducem și pe acēsta cale mulțămitele nōstre sincere tuturor, cari au binevoit a su-prasolvi și a participa la producțiunea nō-stră, sperānd că nu vom fi uitați nici pe viitor.

Cristian, la 4/17 Faur 1902.

D. Șurian paroch *Jeronim Nemeș* inv.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acēsta Re-dacția nu primesc rēspunderea.

Mulțămită publică.

Pentru edificarea bisericei romāne gr.-or. din *Văleni*, tractul *Cetății* de peatră, au mai contribuit următorii buni creștini:

Nicolau Mureșan par. gr.-or. *Banyika*, lista Nr. 36, 3-44 cor. *Ioan Popița* par. gr.-or. *Comana* inf. lista Nr. 440 4-10 cor. *Stefan Rus* par. gr.-or. *Nasna* lista Nr. 824 4-30 cor. *Ioan Bărsan* par. gr.-or. *Egerszeg* lista Nr. 812 5 cor. *Zacharia Muntean* par. gr.-or. *Sălașul superior* lista Nr. 690 2 cor. *Iosif Suci* par. gr.-or. *Alun* Nr. 657 2-20 cor. *Ioan Onea* par. gr.-or. *Hădărău* Nr. 733 7-16 cor. *Nicolau Dorca* par. gr.-or. *Sz. Eger-begy* Nr. 755 2 cor. *Oficiul par. gr.-or. Șu-gag* Nr. 900 4 cor. *Teodor Moldovan* epitrop *Hetur*, 4-20 corone. *Oficiul paroch, Hăras-tăș* Nr. 25 6-30 cor. *Oficiul par. gr.-or. Ti-lișca* Nr. 915 14-10 cor. *Suma* 58-80.

Primescă susnumiții binefēcători și pe acēsta cale sincera nōstră mulțămită publică, fie bine primită jertfa lor la altariul cel mai presus de ceriuri al *Dlui*, fie încredințați mai departe că acești bani nu se vor folosi spre alte scopuri de cât numai spre scopul zidirei bisericei din subscrisa parochie, în care vor fi pomenite numele tuturor binefēcătorilor.

Văleni, la 6 Februarie v. 1900.

În numele poporului.

Gavriil Cărlig par. gr.-or. *George Ouf* I. epitrop.

Cărți și reviste.

Căliandariul tipografiei archidiece-sane a apărut în mărime de 15¹/₂ cōle, cu următorii cuprins:

1. Cronologia, indicând momentele mai însemnate din istoria universală și a nōstră națională.
 2. Datele despre sērbătorile din perio-dul *Triodului* și celelalte sērbători împēră-tesci, despre zilele de post și deslegarea pos-tului în anul 1902.
 3. *Evangeliiile* în decursul anului, gla-surile, sfetinele *Invierii*, și zilele *lunilor*.
 4. *Pătrarele lunilor* preste an și indica-rea timpului.
 5. *Regentul anului*.
 6. *Genealogia caselo: domnitōre*.
 7. *Afaceri de postă și telegraf*.
 8. *Taxe de timbre și tabela* pentru computarea intereselor.
 9. *Șematismul metropoliei nōstre*.
 10. *Șematismul dieceselor nōstre*.
 11. *Archiepescia* în general cu proto-presbiteratele.
 12. *Preoții* din archidieceasă fără parochii
 13. *Școlile medii*, cea comercială.
 14. *Școlile populare* cu mai mulți în-vēțători.
 15. *Stipendistii* din fondurile archidie-cesane.
 16. *Diecesa Aradului* cu consistoriile și oficiile protopresbiterale.
 17. *Diecesa Caransebeșului* cu consis-toriile și oficiile protopresbiterale.
 18. *Ierarhii metropoliilor* învecinate din *Austro-Ungaria*.
 19. *Evidențele* pentru oficiile protopres-biterale.
 20. *Dispozițiuni* pentru esamenale pri-vate pedagogice și pentru cele de cualifi-cațiune.
 21. *Dispozițiuni* pentru pensionarea în-vēțătorilor și a preoților.
- Partea literară: 1. *Despre pomul Cră-ciunului* de *P. Ispirescu*. 2. *Pasteluri* de *V. Alecsandri*: a) *La gura sobei*, b) *Sēmēnături*, c) *Concertul în luncă*. 3. *Mama*, după *And-ersen*, trad. de *O. Voileanu*. 4. *Fabule* de *Alecsandrescu*: a) *Toporul și Pădurea*, b) *Cā-nele și Cățelul*, c) *Măgariul rēsfățat*, d) *Lup-ul moralist*. 5. *La clacă*, de *V. Goga*. 6. *Anec-dote* de *Th. Speranță*: a) *Țiganul cu St. Ioan*, b) *Țiganul și căldarea*. 7. *Istoriōre* de *dna Colomb*, traducere de *Dumitru Stăncescu*: a) *Intr'o curticeică*, b) *Flașnetariul*. 8. *Din literatura poporană*. a) *Versul Pre-estei*, b) *Vers de nuntă*. c) *La Dumineca Floriilor*. d) *4 Co-linde*, e) *Orație* la crăciun, f) *Pilde filosofesci* din codicele *Mateiu Voileanu*. 9. *Fondul* de pensiuene învēțătorec regnicolar.

22. *Tērgurile* în rēndul *lunilor* de preste an.

23. *Inserate și catalogul* cărților din tipografia archidiececană.

Posta redacțiunei.

Dl G. G. în Ș. Regretăm, dar' despre lucruri petrecute în 30 Decembre a. trecut nu putem publica raport în 10 Februarie a. c.

Agnita. Am primit și îi vom face loc eum vom dispune de loc.

Lipsca. Mulțămim pentru cele trimise. În numărul viitcriu.

Nr. 729/1900

[29] 1-3

Concurs

Incuviinându-se prin ordinul consistorial dto 28 Novembre a. tr. Nr. 10,508. Bis. instituirea unui post de capelan în parochia Luncoiul-de-sus, pentru întregirea acestuia se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt jumătate din toate venitele parochiale și jumătate din suma de întregire, ce o primesc parochul de la stat.

Competenții au a și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Brad, la 7 Ianuarie 1901.

In conțelegere cu comitetul parochial — oficiul protopresbiterial gr.-or. al Zarandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 70/1902

[27] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară gr. or. din Brad, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

Salar fundamental 600 cor., cuincuenalele legale, relut de cuartir 100 cor., relut de lemne 30 cor. și de grădină 20 cor. ear' când i se va da cuartir în natură și loc de relut de lemne va primi 2 stîngeni de lemne.

Cea alésă va avé sê între în funcțiune numai cu începerea an. școl. 1902/1903.

Brad, în 31 Ianuarie, 1902.

Oficiul protopresbiterial al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian.
protopresbiter.

Avis!

Cea mai bună și mai sigură Asigurare de zestre, pentru fetițe și băieți se face la „Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor ca însoțire, instituit pentru asigurarea de fete și băieți în Budapesta“.

Cu deslușiri mai detaliate servește prompt *Representanța generală din Sibiu, strada Wolf Nr. 6.* (26) 1-3

Povești

pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se pôte procura cu prețul de 1 coronă

de la

Librăria Tipografei arhidieceesane.

Clipe
de
Repaus
de
Sorcovă.

se află de vëndare la Librăria Tipografei arhidieceesane pe lângă prețul de 2 cor. plus porto 20 fil, recomandat 55 fileri. * * * * *

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceesană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduéla Vecerniei, Utreniei și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceesane.

La Librăria Tipografiei arhidieceesane din Sibiu se află de vëndare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Inaltpreasânției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduéla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduéla Obedniței. — Ciasul al nouélea. — Rânduéla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduéla Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusiv 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile Vosresnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor. 40 fil.**, legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

„FAGEȚANA“, institut de credit și de economii, ca societate pe acțiuni în Făget.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Fagețana“, ca societate pe acțiuni în Făget, sunt invitați în sensul §-lui 15 al statutelor societății la

a X-a adunare generală ordinară

care se va ține în Făget, Luni la 17 Martie n. 1902, la 10 ore a. m., în localul societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului X.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Aprobarea bilanțului.
4. Decisiune asupra împărțirii profitului curat realizat în anul al X-lea de gestiune.
5. Darea absolutoriului membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghiere.
6. Alegerea a doi membri în Direcțiune. [25] 1-1
7. Alegerea comitetului de supraveghiere.
8. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 2c din statutele societății.
9. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală sau în persoană sau prin plenipotențiați, sunt invitați în virtutea §-lui 16 din statutele societății a-și depune acțiunile D-lor cu o zi înainte la cassa societății.

Făget, la 13 Februarie st. n. 1902.

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanțului	Cor. fil.	Cor. fil.	Passive.
Cassa în număr	11,829.65	Capital de acțiuni, 1000 bucăți		
Realitățile institutului	48,239.78	à 200 cor.	200,000.—	
Efecte publice	19,945.40	Fondul de rezervă	100,000.—	
Acțiuni străine	20,720.—	Fondul special de rezervă	36,711.10	
Imprumut pe cambii cu giranți	597,004.80	Fondul de garanță	6,000.—	
Imprumuturi pe cambii cu a:operehipotecară	192,366.40	Fondul realităților	5,843.76	
Imprumuturi pe hipotece	163,368.20	Fondul de pensiune al funcționar.	47,444.50	395,999.36
Imprumut. pe obligațiuni cu caventați	138,814.23	Depuneri spre fructificare		691,974.71
Credite de conturent	72,927.92	Cambii reescomptate		168,965.34
Mobilier după amortis. de 10%	1,518.50	Interese anticip. pro 1902		11,790.09
Diverse conturi debitoare	42,437.96	Dividende neridicate		220.—
		Diverse conturi creditore		4,980.31
		Profit curat		35,243.03
				1,309,172.84
				1,309,172.84

Debit.	Contul Profitului și Perderilor	Cor. fil.	Cor. fil.	Credit.
Interese pentru fondul de rezervă	5,258.12	Interese:		
Interese pentru depuneri spre fructificare	39,068.97	de la imprum. pe cambii cu giranți	68,838.25	
Interese pentru cambii reescompt.	14,759.17	de la imprumut. pe camb. cu acop. hip.	17,501.29	
Salare și marce de prezență	11,832.—	de la imprumut. pe hipotece	14,660.86	
Chirie, porto, tipărituri și alte	6,110.56	de la imprumut. pe oblig. cu caventați	14,981.95	
Contribuțiune directă	7,116.53	de la credite de conturent	5,726.94	
de 10% după interesele depunerilor	3,912.37	de la efecte publice	852.—	122,561.29
Contribuțiune comunală, cam. comer., comp. de timbru	2,027.54	Profit de la realități		2,368.—
Dare de drum	572.48	Profit de la acțiuni străine		1,140.20
Amortisare din mobilier	168.72			126,069.49
Profit curat	35,243.03			126,069.49
	126,069.49			

Făget, la 31 Decembre 1901.

Directorul esecutiv:
Sebastian Olariu m. p.

Pentru comptabilitate:
Toma F. Haneșiu m. p.

Membrii în direcțiune:

Aurel Popescu m. p.

Axentie Gaita m. p.

Dionisiu Feneș m. p.

Adam Groza m. p.

George Giura m. p.

Conturile prezente esaminându-le-am aflat exacte conform legilor și statutelor și cărțile purtate în bună regulă.

Făget, în 16 Februarie 1902.

Comitetul de supraveghiere:

Dimitrie Iosof m. p.

Adam Lesnican m. p.

Alexandru Iclozan m. p.

Vasile Nicorescu m. p.

Editura și tipariul Tipografiei arhidieceesane.